Štvrtok 11. februára 2021

P9_TA(2021)0054

Situácia v Mjanmarsku

Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. februára 2021 o situácii v Mjanmarsku (2021/2540(RSP))

(2021/C 465/13)

Európsky parlament,

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Mjanmarsku a o situácii Rohingov, najmä uznesenia z 22. novembra 2012 ([1]), 20. apríla 2012 ([2]), 20. mája 2010 ([3]), 25. novembra 2010 ([4]), 7. júla 2016 ([5]), 15. decembra 2016 ([6]), 14. septembra 2017 ([7]), 14. júna 2018 ([8]), 13. septembra 2018 ([9]) a 19. septembra 2019 ([10]),

— so zreteľom na závery Rady z 26. februára 2018 a z 10. decembra 2018 o Mjanmarsku/Barme,

— so zreteľom na rozhodnutie Rady z 23. apríla 2020 o predĺžení existujúcich reštriktívnych opatrení voči Mjanmarsku o ďalších dvanásť mesiacov,

— so zreteľom na 6. kolo dialógu o ľudských právach medzi Európskou úniou a Mjanmarskom, ktoré sa uskutočnilo 14. októbra 2020 prostredníctvom videokonferencie,

— so zreteľom na vyhlásenie podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) z 1. februára 2021 o Mjanmarsku,

— so zreteľom na vyhlásenie PK/VP z 2. februára 2021 v mene Európskej únie o Mjanmarsku,

— so zreteľom na správu generálneho tajomníka Bezpečnostnej rade OSN o sexuálnom násilí súvisiacom s konfliktom uverejnenú 23. marca 2018 (S/2018/250),

— so zreteľom na správy Rady OSN pre ľudské práva (RĽP) o Mjanmarsku a situácii v oblasti ľudských práv rohingských moslimov a iných menšín,

— so zreteľom na správu nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej misie v Mjanmarsku (UNIFFM) z 22. augusta 2019 o sexuálnom a rodovo motivovanom násilí v Mjanmarsku a o rodovom vplyve etnických konfliktov (A/HRC/42/CRP.4),

— so zreteľom na správy osobitného spravodajcu OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku, Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva a správy dozorného mechanizmu MOP,

— so zreteľom na uznesenie Medzinárodného súdneho dvora z 23. januára 2020 o žiadosti o uvedenie predbežných opatrení, ktorú predložila Gambijská republika vo veci týkajúcej sa uplatňovania Dohovor o zabránení a trestaní zločinu genocídia (Gambia/Mjanmarsko),

— so zreteľom na Ženevské dohovory z roku 1949 a na dodatkové protokoly k nim,

— so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,

— so zreteľom na Dohovor OSN o postavení utečencov z roku 1951 a na príslušný protokol z roku 1967,

---

([1]) Ú. v. EÚ C 419, 16.12.2015, s. 189.
([2]) Ú. v. EÚ C 258 E, 7.9.2013, s. 79.
([3]) Ú. v. EÚ C 161 E, 31.5.2011, s. 154.
([4]) Ú. v. EÚ C 99 E, 3.4.2012, s. 120.
([5]) Ú. v. EÚ C 101, 16.3.2018, s. 134.
([6]) Ú. v. EÚ C 238, 6.7.2018, s. 112.
([7]) Ú. v. EÚ C 337, 20.9.2018, s. 109.
([8]) Ú. v. EÚ C 28, 27.1.2020, s. 80.
([9]) Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 124.
([10]) Prijaté texty, P9_TA(2019)0018.

Štvrtok 11. februára 2021

— so zreteľom na Dohovor OSN o zabránení a trestaní zločinu genocídy z roku 1948,

— so zreteľom na článok 25 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach z roku 1966,

— so zreteľom na spoločné vyhlásenie diplomatických misií v Mjanmarsku z 29. januára 2021 o podpore prechodu Mjanmarska k demokracii a úsilia o presadzovanie mieru, ľudských práv a rozvoja v krajine,

— so zreteľom na vyhlásenie podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) z 1. februára 2021 o Mjanmarsku,

— so zreteľom na vyhlásenie ministrov zahraničných vecí skupiny G7 z 3. februára 2021, v ktorom odsúdili štátny prevrat v Mjanmarsku,

— so zreteľom na tlačové vyhlásenie Bezpečnostnej rady OSN z 5. februára 2021 o Mjanmarsku,

— so zreteľom na tlačové vyhlásenie generálneho tajomníka OSN Antonia Guterresa zo 4. februára 2021,

— so zreteľom na vyhlásenie predsedu Združenia národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN) z 1. februára 2021 o vývoji v Mjanmarskej zväzovej republike,

— so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach,

— so zreteľom na vyhlásenia osobitného spravodajcu OSN pre Mjanmarsko Toma Andrewsa,

— so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,

A. keďže 1. februára 2021 mjanmarská armáda, známa ako Tatmadaw, v jasnom rozpore s ústavou Mjanmarska zatkla prezidenta Wina Myinta a štátnu radkyňu Aun San Su Ťijovú, ako aj vedúcich predstaviteľov vlády, prostredníctvom štátneho prevratu prevzala kontrolu nad zákonodarnou, súdnou a výkonnou zložkou moci a vyhlásila výnimočný stav na obdobie jedného roka;

B. keďže v reakcii na štátny prevrat vypukli protesty v rôznych mestách Mjanmarska; keďže 7. februára 2021 sa približne 100 000 ľudí zúčastnilo na pokojnej demonštrácii proti štátnemu prevratu v Rangúne; keďže od 1. februára 2021 bolo nezákonne zatknutých alebo vzatých do domáceho väzenia približne 164 politikov, vládnych predstaviteľov, zástupcov občianskej spoločnosti, mníchov a spisovateľov; keďže v reakcii na pokračujúce protesty armáda vyhlásila 8. februára stanné právo v najväčších mestách krajiny, zaviedla nočný zákaz vychádzania a zakázala akékoľvek zhromaždenia viac ako piatich ľudí;

C. keďže Národná liga za demokraciu (ďalej len „NLD“) zvíťazila v parlamentných voľbách, ktoré sa v Mjanmarsku konali 8. novembra 2020, pričom získala 396 zo 476 poslaneckých kresiel (približne 83 % všetkých kresiel); keďže išlo o druhé sporné voľby po takmer 50 rokoch vojenskej diktatúry a Strana solidarity a rozvoja zväzu (ďalej len „USDP“), ktorú podporuje Tatmadaw, získala len 33 poslaneckých kresiel; keďže strana NLD ďalej zvyšovala svoj podiel hlasov od volieb v roku 2015, ktoré boli prvými demokratickými voľbami v Mjanmarsku od roku 1990, keď strana NLD získala 360 kresiel a strana USDP 41 kresiel; keďže armáda odmietla uznať už voľby v roku 1990, v ktorých NLD získala 392 zo 492 kresiel;

D. keďže účasť voličov na všetkých demokratických voľbách bola trvale približne na úrovni 70 %, čo ukazuje, že obyvatelia Mjanmarska podporujú demokraciu;

E. keďže nový parlament sa mal prvýkrát zísť v deň štátneho prevratu; keďže vojenský prevrat ignoruje demokraticky vyjadrenú vôľu mjanmarského ľudu a odráža zámer mjanmarskej armády Tatmadaw opätovne prevziať úplnú moc nad Mjanmarskom, rovnako ako to bolo počas jej vojenskej nadvlády, ktorá sa oficiálne skončila v roku 2012, ale v skutočnosti sa neskončila nikdy; keďže mjanmarská armáda Tatmadaw vyhlásila, že po zavedenom jednoročnom výnimočnom stave sa budú konať nové voľby, čo znamená chýbajúce parlamentné zastúpenie počas tohto obdobia;

F. keďže napriek prevratu 4. februára 2021 zložilo 70 zvolených poslancov parlamentnú prísahu, v ktorej sa zaviazali plniť úlohy parlamentu a vykonávať svoj mandát ako zástupcovia ľudu;

G. keďže mjanmarská armáda Tatmadaw, ktorá si jasne uvedomuje nízku úroveň svojej podpory u obyvateľstva, odmietla akceptovať výsledky volieb a poukázala na rozsiahle volebné podvody bez toho, aby predložila akékoľvek dôkazy; keďže mjanmarská volebná komisia a volební pozorovatelia nepotvrdili obvinenia mjanmarskej armády Tatmadaw; keďže mjanmarská armáda Tatmadaw a jej politický zástupca, USDP, v posledných týždňoch upozorňovali na volebné nezrovnalosti a vyzvali zväzovú volebnú komisiu Mjanmarska, aby zasiahla; keďže armáda organizuje demonštrácie na svoju podporu; keďže podľa odhadov 1,5 milióna voličov z etnických menšín v oblastiach postihnutých konfliktom, z ktorých väčšina sú Rohingovia, nemala povolené zúčastniť sa na voľbách; keďže mjanmarský zákon o štátnom občianstve vyhlasuje Rohingov ako „cudzincov“ alebo „zahraničných rezidentov“, čím ich zbavuje občianstva;

H. keďže tento štátny prevrat predstavuje jasné porušenie mjanmarskej ústavy z roku 2008; keďže v ústave Mjanmarska sa stanovuje, že civilnú vládu môže s účinnou platnosťou zrušiť len prezident; keďže vojenský prevrat z 1. februára 2021 bol protiústavný, pretože prezident Win Myint bol nezákonne zatknutý;

I. keďže mjanmarská armáda Tatmadaw vymenovala generála Myinta Sweho za dočasného prezidenta; keďže najvyšší veliteľ armády generál Min Aung Hlaing, ktorý je uvedený na medzinárodnom sankčnom zozname z dôvodu svojej účasti na prenasledovaní moslimskej menšiny, pravdepodobne zostane kľúčovým rozhodujúcim činiteľom;

J. keďže od prevratu mjanmarská armáda Tatmadaw výrazne obmedzila priestor pre občiansku spoločnosť a vydala prísne obmedzenia pre médiá vrátane úplného vypnutia internetu a platforiem sociálnych médií; keďže medzinárodní pozorovatelia obviňujú mjanmarskú armádu Tatmadaw z využívania falošných správ na manipuláciu verejnej mienky o štátnom prevrate; keďže boli zavedené celoštátne obmedzenia sociálnych médií a televízia vysiela výlučne na armádnom kanáli Myawaddy;

K. keďže armáda si zvykla odstaviť politických rivalov a kritikov tým, že ich obviňovala zo záhadných trestných činov; keďže Aun Schan Su Ťij bola zatknutá a neskôr obvinená z nezákonného dovozu najmenej 10 prenosných vysielačiek; keďže zvrhnutý prezident Win Myint bol 1. februára 2021 zadržaný za porušenie mimoriadnych opatrení v súvislosti s koronavírusom a je obvinený z toho, že sa počas minuloročnej volebnej kampane pozdravil vozidlo plné fanúšikov; keďže ak by boli Aun Schan Su Ťij a Win Myint uznaní vinnými, mohli by čeliť až trom rokom väzenia; keďže záznam v registri trestov by im mohlo brániť v návrate do verejnej funkcie;

L. keďže do hnutia občianskej neposlušnosti, ktoré vyzýva na štrajky v zdravotníctve, ako aj v iných odvetviach, sa pripojilo približne 100 skupín;

M. keďže Mjanmarsko má dlhú históriu demokratického boja a vojenského útlaku; keďže od získania nezávislosti od Británie v roku 1948, najmä počas dlhého obdobia rokov 1962 – 2015, mala armáda pevne v rukách moc a bránila demokratickému pokroku vrátane organizácií občianskej spoločnosti, obmedzovala ľudské práva a väznila opozičných aktivistov vrátane laureátky Nobelovej ceny za mier z roku 1991 Aun Schan Su Ťijovej, ktorá bola väčšinu obdobia rokov 1989 až 2010 v domácom väzení;

N. keďže súčasná ústava nadobudla účinnosť v roku 2008 a keďže pred voľbami vyjadrili organizácie pre ľudské práva obavy vzhľadom na skutočnosť, že ústava zaručuje mjanmarskej armáde Tatmadaw 25 % poslaneckých kresiel, a teda v skutočnosti dáva armáde právomoc vetovať akékoľvek ďalšie ústavné zmeny, na ktoré treba 75 % hlasov; keďže ústava ďalej zaručuje, že Tatmadaw si zachová plnú kontrolu nad bezpečnostnými silami, políciou a ministerstvami vnútra, obrany a pohraničných záležitostí;

O. keďže po sérii protestov a vnútorných bojov sa krajina začala od roku 2010 postupne demokraticky otvárať, čo viedlo k rozšíreniu občianskych slobôd vrátane pomalého demokratického pokroku, ktorý je viditeľný prostredníctvom všeobecných volieb v roku 2015, ako aj sérií ďalších volieb, ktoré všetky z veľkej časti vyhrala opozičná strana NLD;

P. keďže vzhľadom na citlivosť celkovej situácie zostalo Mjanmarsko, hoci má od roku 2015 polodemokratickú a civilnú vládu, v neistom a napätom stave vzhľadom na to, že prodemokratické sily a mjanmarská armáda Tatmadaw mali aj napriek prevažne spoločným názorom na určité projekty hospodárskeho rozvoja a hospodárske reformy zásadne odlišné predstavy o budúcom smerovaní krajiny;

Štvrtok 11. februára 2021

Q. keďže demokratické otváranie v Mjanmarsku, ku ktorému došlo od roku 2010, bolo do značnej miery motivované potrebou ekonomického rozvoja krajiny, pretože v dôsledku vojenského režimu a zlej situácie v oblasti ľudských práv trpelo prísnymi medzinárodnými sankciami; keďže v dôsledku opatrných demokratických reforiem boli pomaly zrušené niektoré medzinárodné sankcie, ktoré umožnili hospodársky rozvoj a boli prospešné pre veľkú časť obyvateľov Mjanmarska; keďže štátny prevrat obnovuje stav pred procesom demokratizácie a oslabuje podmienky na udelenie preferencií „Všetko okrem zbraní“ (ďalej len „EBA“) a zrušenie sankcií;

R. keďže porušovanie ľudských práv, najmä moslimskej menšiny v Mjanmarsku, a to hlavne Rohingov, ktorých mjanmarská vláda neuznala ako etnickú skupinu svojej krajiny, pokračovalo aj po demokratickom otváraní a tragicky vyvrcholilo násilnosťami spáchanými v roku 2017, ktoré OSN charakterizovala ako etnické čistky, a viedlo k masívnemu odchodu utečencov do susedného Bangladéša; keďže menšina Rohingov je napriek početným výzvam medzinárodného spoločenstva v Mjanmarsku dodnes naďalej prenasledovaná;

S. keďže vláda Mjanmarska vo veľkej miere ignorovala medzinárodné výzvy na zastavenie etnických čistiek voči Rohingom a zlepšenie ich situácie; keďže v dôsledku toho v septembri 2019 Európsky parlament nakoniec vylúčil Aun Schan Su Ťij, vtedajšiu štátnu radkyňu a ministerku zahraničných vecí Mjanmarska, zo siete laureátov Sacharovovej ceny za slobodu myslenia, pretože nekonala proti týmto dobre zdokumentovaným porušeniam ľudských práv; keďže medzičasom boli armáde, vládnucemu najvyššiemu veliteľovi Minovi Aung Hlaingovi a ďalším osobám uložené medzinárodné sankcie za porušovanie ľudských práv;

T. keďže v Mjanmarsku existuje viacero etnických skupín vrátane Rohingov, Karenov, Rakhinov, Šanov a Čjinov; keďže vnútorné konflikty viedli za posledné desaťročia k tragickým stratám na životoch tisícov ľudí; keďže v dôsledku nedávnych stretov v štáte Kajin bolo len od decembra 2020 vysídlených 4 000 osôb; keďže v posledných rokoch sa armáda údajne dopustila závažného porušovania ľudských práv a zverstiev vrátane znásilňovania a vojnových zločinov, čo Medzinárodný trestný súd (ICC) viedlo k začatiu vyšetrovania s osobitným zreteľom na situáciu rohingskej menšiny; keďže nezávislá medzinárodná vyšetrovacia misia o Mjanmarsku pod mandátom OSN (IIFFMM) vyzvala na vyšetrenie a stíhanie generála Mina Aunga Hlainga za genocídu na severe Jakchainského štátu, ako aj za zločiny proti ľudskosti a vojnové zločiny v Jakchainskom, Kačjinskom a Šanskom štáte;

U. keďže v uznesení Medzinárodného súdneho dvora z 23. januára 2020 boli uvedené predbežné opatrenia vo veci týkajúcej sa Dohovoru OSN o zabránení a trestaní zločinu genocídia a Rohingov, ktorú Gambia podala proti Mjanmarsku; keďže mjanmarská vláda, ktorej obhajobu na Medzinárodnom súdnom dvore viedla Aun Schan Su Ťij, označila obvinenia z genocídy za zavádzajúci a neúplný obraz o skutočnej situácii; keďže mjanmarská vláda prijala len obmedzený počet opatrení na boj proti porušovaniu ľudských práv prostredníctvom niekoľkých prezidentských smerníc; keďže vláda ešte musí zmeniť alebo zrušiť kľúčové zákony, ktoré uľahčujú diskrimináciu Rohingov vrátane zákona o štátnom občianstve z roku 1982;

V. keďže EÚ neustále vyzýva, aby osoby zodpovedné za takéto zločiny boli brané na zodpovednosť, a keďže podporila rezolúcie prijaté na zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva 27. septembra 2018 a na zasadnutí Tretieho výboru Valného zhromaždenia OSN 16. novembra 2018; keďže väčšina vysokých armádnych veliteľov, ktorí dohliadali na útoky na Rohingov, zotrváva na svojich postoch a zúčastnila sa na prevrate; keďže Európsky parlament pri mnohých príležitostiach odsúdil porušovanie ľudských práv a systematické a rozsiahle útoky proti rohingskému obyvateľstvu;

W. keďže Európska únia od roku 2013 politicky a finančne podporuje proces prechodu Mjanmarska k demokracii a vynakladá obrovské úsilie na podporu mieru, ľudských práv a rozvoja v tejto krajine; keďže EÚ ako medzinárodný svedok podpísala v októbri 2015 celonárodnú dohodu o prímerí, v ktorej sa odzrkadľuje jej kľúčová úloha pri podpore mierového procesu; keďže EÚ v rokoch 2014 – 2020 vyčlenila na podporu rozvoja v Mjanmarsku 688 miliónov EUR; keďže Mjanmarsko využíva obchodné preferencie v rámci systému EBA, ktorý umožňuje prístup na jednotný trh EÚ bez ciel a kvót; zdôrazňuje, že proces posilnenej angažovanosti sa začal už v roku 2018, pričom sa zameriaval na dodržiavanie dohovorov o ľudských právach a pracovných práv;

X. keďže 23. apríla 2020 Rada predĺžila reštriktívne opatrenia proti Mjanmarsku o jeden rok do 30. apríla 2021 vrátane zmrazenia aktív a zákazu cestovania pre 14 vysoko postavených príslušníkov ozbrojených síl, pohraničnej stráže a polície v Mjanmarsku, ktorí sú zodpovední za porušovanie ľudských práv Rohingov, príslušníkov etnických menšín

žijúcich na vidieku alebo civilistov v Jakchainskom, Kačjinskom a Šanskom štáte; keďže voči generálovi Minovi Aungovi Hlaingovi ani zástupcovi najvyššieho veliteľa generála Soe Winovi neboli prijaté žiadne reštriktívne opatrenia;

Y. keďže sa odhaduje, že približne 600 000 Rohingov zostalo v Jakchainskom štáte, kde sú vystavení pretrvávajúcim diskriminačným politikám a postupom, systematickému porušovaniu svojich základných práv, svojvoľnému zatýkaniu, uväzneniu v preplnených táboroch, nedostatku slobody pohybu a výrazne obmedzenému prístupu k vzdelaniu a zdravotnej starostlivosti;

Z. keďže Medzinárodný menový fond (MMF) týždeň pred prevratom previedol do Mjanmarska núdzové finančné prostriedky na boj s koronavírusom vo výške 350 miliónov USD;

AA. keďže mjanmarská armáda Tatmadaw a jej generáli čelia rozsiahlym obvineniam z korupcie a sú úzko previazaní s hospodárstvom Mjanmarska, pretože vlastnia silné konglomeráty, kontrolujú obchod s jadeitom a drevom v krajine, spravujú infraštruktúru, ako sú prístavy a priehrady, vedú bankovníctvo, poisťovníctvo, nemocnice, telocvične a médiá; keďže vojenský prevrat ohrozuje pokračujúce zapojenie medzinárodných investícií, cestovného ruchu a financií;

AB. keďže prevrat sa stretol s odsúdením, kritikou a znepokojením mnohých medzinárodných aktérov, ako sú USA, Spojené kráľovstvo, Japonsko, India, Austrália, Kanada; keďže predseda ASEAN vydal vyhlásenie na podporu „dialógu, zmierenia a návratu do normálneho stavu“; keďže 5. februára 2021 indonézsky prezident Joko Widodo a malajský premiér Muhyiddin Yassin požiadali o usporiadanie schôdze ASEAN-u venovanej tejto téme;

AC. keďže generálny tajomník OSN Guterres označil prevrat za „absolútne neprijateľný“; keďže Bezpečnostná rada OSN vydala tlačové vyhlásenie, v ktorom vyjadrila „hlboké znepokojenie“ nad vojenským prevzatím moci v Mjanmarsku a vyzvala na okamžité prepustenie zvolenej líderky krajiny Aun Schan Su Ťijovej a prezidenta Win Myinta; keďže Čína a Rusko zabránili tomu, aby Bezpečnostná rada OSN prijala dôraznejší text; keďže 7. februára 2021 uverejnil osobitný spravodajca OSN pre Mjanmarsko Tom Andrews vyhlásenie, v ktorom nalieha na Radu OSN pre ľudské práva, okrem iných zainteresovaných strán, aby okamžite zvolala osobitné zasadnutie;

AD. keďže tretia predbežná procesná komora Medzinárodného trestného súdu 14. novembra 2019 rozhodla o povolení vyšetrovania trestného činu deportácie Rohingov z Mjanmarska do Bangladéša; keďže podľa najnovšej správy UNIFFM zo 16. septembra 2019 sú opatrenia mjanmarskej vlády naďalej súčasťou rozsiahleho a systematického útoku na zvyšných Rohingov v Jakchainskom štáte, ktorý zahŕňa prenasledovanie a iné zločiny proti ľudskosti;

1. vyjadruje súcit a podporu mjanmarskému ľudu v jeho pokojnom a legitímnom boji za demokraciu, slobodu a ľudské práva;

2. dôrazne odsudzuje vojenský prevrat, ktorý zorganizoval Tatmadaw pod vedením generála Mina Aunga Hlainga 1. februára 2021, ako puč, a vyzýva Tatmadaw, aby plne rešpektoval výsledok demokratických volieb z novembra 2020 a aby v záujme neohrozenia demokratického pokroku dosiahnutého za posledné roky okamžite obnovil civilnú vládu, ukončil núdzový stav a umožnil všetkým zvoleným poslancom prevziať svoje mandáty s cieľom znovu nastoliť ústavný poriadok a demokratické normy; naliehavo vyzýva EÚ, členské štáty a medzinárodnú komunitu, aby neuznali vojenské vedenie Mjanmarska vrátane generálna Mina Aunga Hlainga, generála Soeho Wina a dočasného prezidenta Myinta Sweho a aby konali zodpovedajúcim spôsobom;

3. žiada okamžité a bezpodmienečné prepustenie prezidenta Wina Myinta, štátnej radkyne Aun Schan Su Ťij a všetkých ostatných, ktorí boli nezákonne zatknutí pod zámienkou falošných volieb alebo zmanipulovaných výsledkov volieb alebo iných nepodložených obvinení, ktoré nie sú opodstatnené; pripomína Tatmadawu, že takéto obvinenia ešte viac znižujú jeho domácu aj medzinárodnú dôveryhodnosť; zdôrazňuje, že mjanmarská armáda musí objasniť, na akom právnom základe sú zatknuté osoby zadržiavané a musí tiež zaručiť plné rešpektovanie práv týchto osôb vrátane ochrany proti zlému zaobchádzaniu a zabezpečiť im prístup k právnym zástupcom podľa vlastného výberu a k ich rodinám;

4. odsudzuje zásah Tatmadawu proti nezávislým aktivistom, médiám a organizáciám občianskej spoločnosti v dôsledku prevratu; žiada okamžité prepustenie všetkých aktivistov občianskej spoločnosti, mníchov a novinárov zatknutých výhradne za vyjadrenie nesúhlasu a trvá na tom, že ich právo na pokojný protest proti tomuto nezákonnému prevratu nesmie byť obmedzované a že civili nesmú byť vystavení žiadnej forme odvetných opatrení;

5. víta zorganizovanie druhých demokratických všeobecných volieb v Mjanmarsku, ktoré sa konali 8. novembra 2020, a vyzýva všetky dotknuté strany, aby striktne rešpektovali vôľu mjanmarského ľudu; naliehavo vyzýva všetky strany, aby obnovili prechod Mjanmarska k demokracii; trvá na tom, aby sa okamžite zvolali obe komory Zhromaždenia zväzu s cieľom umožniť ich inauguráciu a vymenovanie najvyššieho vedenia krajiny vrátane prezidenta, podpredsedov a novej civilnej vlády, a to úplne transparentným a demokratickým spôsobom; pripomína ponuku PK/VP, v ktorej vyhlásil, že Európska únia je pripravená podporiť dialóg so všetkými kľúčovými zainteresovanými stranami, ktoré vyjadrili želanie vyriešiť situáciu v dobrej viere a znovunastoliť v Mjanmarsku ústavný poriadok;

6. vyzýva Tatmadaw, aby rešpektoval výsledky všeobecných volieb, ktoré sa konali 8. novembra 2020, okamžite ukončil núdzový stav a odovzdal moc zvoleným civilným orgánom; pripomína, že akékoľvek obvinenia z volebných nezrovnalostí sa musia podložiť dôkazmi a prešetriť prostredníctvom riadnych demokratických kanálov pri plnom rešpektovaní rozhodnutia legitímnych orgánov; zastáva názor, že súčasná zväzová volebná komisia, ktorú 3. februára 2021 vymenoval Tatmadaw, je nelegitímna a nedokáže potvrdiť žiadne minulé ani budúce výsledky volieb; trvá na tom, že sa musí bezodkladne obnoviť predchádzajúca zväzová volebná komisia;

7. naliehavo vyzýva armádu a právoplatne zvolenú mjanmarskú vládu pod vedením prezidenta Wina Myinta, aby začali slobodný a spravodlivý proces vypracovania a vykonávania novej ústavy v spolupráci s mjanmarským ľudom s cieľom nastoliť skutočnú demokraciu a štát, ktorý bude pracovať pre blaho a prosperitu všetkých ľudí v Mjanmarsku, pričom sa osobitne zaručí uznanie a zastúpenie všetkých etnických skupín v Mjanmarsku vrátane Rohingov, a ktorý zaistí bezpečnosť, slobodu, harmóniu a mier pre všetkých;

8. dôrazne kritizuje obmedzovanie občianskych a ľudských práv, ako aj slobody prejavu a zhromažďovania, a v tejto súvislosti tiež dôrazne odsudzuje obmedzovanie slobody médií prostredníctvom rušenia internetu a obmedzovania a blokovania platforiem sociálnych médií, ako sú Facebook a Twitter;

9. zdôrazňuje, že výpadky telekomunikácií a prebiehajúci vnútorný konflikt, ktorý zahŕňa ozbrojené skupiny a ohrozuje civilov v niekoľkých častiach krajiny, predstavujú dodatočnú hrozbu pre obyvateľstvo okrem pretrvávajúcej pandémie COVID-19; zdôrazňuje preto, že sa musia okamžite a v plnej miere obnoviť telefonické a internetové služby;

10. zdôrazňuje vyhlásenie PK/VP, v ktorom povedal, že Európska únia očakáva, že bezpečnosť občanov Mjanmarska aj jej členských štátov bude stále zabezpečená, a že zváži všetky možnosti, ktoré má k dispozícii, aby zabezpečila víťazstvo demokracie;

11. vyjadruje uznanie mjanmarskému ľudu, ktorý prežil desaťročia vojenskej vlády a pokračuje v boji za demokratické Mjanmarsko aj napriek obmedzeným demokratickým slobodám, a blahoželá mu k pôsobivej účasti na voľbách v roku 2020 (približne 70 %), čo je jasným znakom toho, že občania Mjanmarska sa chcú zúčastňovať na demokratickej správe svojej krajiny;

12. opakovane vyjadruje pevnú podporu občianskej spoločnosti a zástancom demokracie v Mjanmarsku a vyzýva EÚ a jej inštitúcie, aby pokračovali v úsilí zameranom na pokrok občianskej spoločnosti napriek súčasným a potenciálne pretrvávajúcim obmedzeniam, ktoré uložila súčasná vojenská vláda;

13. potvrdzuje svoje pevné presvedčenie, že demokracia, právny štát a rešpektovanie ľudských práv sú nevyhnutné na dosiahnutie udržateľného a skutočne inkluzívneho hospodárskeho rastu a prosperity;

14. opakovane zdôrazňuje, že aj keď Aun Schan Su Ťij nedokázala primerane odsúdiť porušovanie ľudských práv menšín v Mjanmarsku, naďalej zostáva symbolom mjanmarského ľudu, pokiaľ ide o demokratické ašpirácie a ambície týkajúce sa spravodlivejšej a demokratickejšej budúcnosti;

15. vyjadruje znepokojenie nad zvýšenou úrovňou falošných a zmanipulovaných informácií, ktoré šíri Tatmadaw v Mjanmarsku, a považuje zvýšenú prítomnosť týchto falošných správ v Mjanmarsku za znepokojujúci trend;

16. pripomína Mjanmarsku, že si musí plniť povinnosti a záväzky týkajúce sa demokratických zásad a ľudských práv, ktoré predstavujú podstatný prvok režimu „Všetko okrem zbraní"; naliehavo vyzýva Komisiu, aby začala vyšetrovanie podľa článku 19 ods. 1 písm. a) nariadenia o VSP s cieľom pozastaviť obchodné preferencie, ktoré Mjanmarsko, a najmä spoločnosti vo vlastníctve členov armády, využíva v konkrétnych odvetviach, a aby Európsky parlament náležite informovala; naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby zvýšili tlak na Tatmadaw a prijali všetky opatrenia, ktoré majú k dispozícii, s cieľom zabezpečiť návrat zvolených orgánov k moci; vyzýva Komisiu, aby bez toho, aby vylúčila akékoľvek možné opatrenia vrátane prípravy sankcií voči osobách zodpovedným za prevrat, pripravila postupné sankčné opatrenia s cieľom primerane reagovať na existujúce porušovanie a akékoľvek ďalšie možné porušovanie, pričom by mala vziať do úvahy pozitívne účinky predtým poskytnutých obchodných preferencií na občiansku spoločnosť a civilné hospodárstvo;

17. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vydala naliehavé upozornenia pre podniky so sídlom v EÚ s cieľom upozorniť ich na riziká z hľadiska ľudských práv, poškodenia povesti a právne riziká spojené s obchodovaním s mjanmarskou armádou; naliehavo vyzýva podniky so sídlom v EÚ, aby dôkladne vykonávali náležitú starostlivosť, pokiaľ ide o ľudské práva, a zabezpečili, že nebudú mať žiadne väzby na bezpečnostné sily Mjanmarska, jednotlivých členov týchto síl alebo subjekty, ktoré títo členovia vlastnia alebo ovládajú, a nebudú priamo alebo nepriamo prispievať k armádnym zásahom proti demokracii a ľudským právam; vyzýva podniky so sídlom v EÚ vrátane materských holdingových spoločností a dcérskych spoločností, aby prehodnotili svoje obchodné väzby v Mjanmarsku a pozastavili akékoľvek vzťahy so spoločnosťami spojenými s armádou; poukazuje na súčasnú prípravu právnych predpisov EÚ v oblasti náležitej starostlivosti podnikov, ktorými sa spoločnostiam EÚ a spoločnostiam pôsobiacim na jednotnom trhu ukladajú povinnosti náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv, pričom sa zabezpečí, že spoločnosti, ktoré prispievajú k porušovaniu ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva v Mjanmarsku alebo sú s ním spojené, budú brané na zodpovednosť;

18. vyzýva inštitúcie EÚ a ďalšie medzinárodné finančné organizácie, aby úzko sledovali finančné aktivity Tatmadawu a jeho členov a vysvetlili, aké vhodné opatrenia by sa mohli prijať v prípade, že sa situácia v Mjanmarsku nezlepší alebo dokonca zhorší;

19. vyzýva EÚ a členské štáty, aby podporovali medzinárodnú koordináciu s cieľom zabrániť nezákonnému vývozu akéhokoľvek nepovoleného tovaru z Mjanmarska, a najmä tovaru, ktorého vývoz by bol hospodársky výhodný pre armádu, a ukončiť výrobu nezákonného tovaru, a najmä využívanie prírodných zdrojov, ako je nezákonne vyťažené drevo;

20. vyzýva Radu, aby preskúmala a v prípade potreby zmenila zbrojné embargo EÚ na Mjanmarsko s cieľom zabezpečiť, že toto embargo sa bude vzťahovať na zariadenia na sledovanie a produkty s dvojakým použitím, ktoré by armáda mohla použiť pri zásahoch proti právam a nesúhlasu;

21. vyzýva EÚ, aby pokračovala v programoch, ktoré pomáhajú občanom krajiny, a aby v prípade potreby zvýšila podporu vzhľadom na súčasnú krízu vrátane humanitárnej pomoci a iniciatív na podporu demokracie; oceňuje rozhodnutie Rakúska, Fínska, Francúzska, Nemecka, Holandska a Poľska z 1. júla 2020 pozastaviť splácanie dlhu Mjanmarska vo výške 98 miliónov USD s cieľom pomôcť krajine zvládnuť závažný vplyv pandémie COVID-19; naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že rozvojová pomoc nebude poskytovaná prostredníctvom mjanmarských vládnych kanálov, ktoré sú teraz v rukách Tatmadawu;

22. zastáva názor, že ASEAN môže v prípade potreby slúžiť ako kanál pre poskytovanie pomoci medzinárodnej komunity Mjanmarsku, ako to bolo v roku 2008, keď cyklón Nargis zničil Mjanmarsko; ďalej nabáda ASEAN, aby zohrával aktívnu úlohu pri mediácii v čase súčasnej krízy v Mjanmarsku; domnieva sa, že volebné pozorovateľské misie môžu byť účinným nástrojom pre ASEAN s cieľom podporovať upevňovanie demokracie v členských štátoch, keďže tieto misie dodávajú istú legitimitu volebnému procesu;

23. vyzýva PK/VP, aby úzko zapojil rovnako zmýšľajúcich partnerov, ako sú Spojené štáty, Spojené kráľovstvo, Japonsko, India, Austrália, Kanada a najmä členovia ASEAN, a úzko s nimi spolupracoval na urýchlení pozícií a iniciatív s cieľom čo najskôr obnoviť civilnú vládu v Mjanmarsku;

24. vyzýva, aby sa medzinárodným humanitárnym pozorovateľom vrátane osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, osobitného spravodajcu OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku a osobitných postupov Rady pre ľudské práva umožnil okamžitý a neobmedzený prístup na celé územie Mjanmarska; víta úzku spoluprácu medzi EÚ a OSN a inými medzinárodnými organizáciami, pokiaľ ide o Mjanmarsko;

Štvrtok 11. februára 2021

25. víta vyhlásenie Bezpečnostnej rady OSN, v ktorom vyzýva na okamžité prepustenie všetkých zadržiavaných osôb; vyzýva Bezpečnostnú radu OSN, aby čo najskôr prijala rezolúciu, v ktorej odsúdi štátny prevrat Tatmadawu a uloží jasné, záväzné a vymožiteľné dôsledky, ak bude Tatmadaw naďalej porušovať demokratické procesy;

26. vyzýva EÚ a členské štáty, aby podporili prijatie rezolúcie o Mjanmarsku na ďalšom zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva;

27. ďalej vyzýva Čínu a Rusko, aby sa aktívne zapájali do medzinárodnej diplomacie a plnili si povinnosti ako stáli členovia Bezpečnostnej rady OSN, a očakáva, že budú zohrávať konštruktívnu úlohu pri sledovaní situácie v Mjanmarsku;

28. vyjadruje uznanie generálnemu tajomníkovi OSN Antóniovi Guterresovi za jeho silné slová o skutkoch mjanmarskej armády a víta vyhlásenie predsedníctva ASEAN o vývoji v Mjanmarskej zväzovej republike, v ktorom zdôraznilo význam dodržiavania zásad demokracie, právneho štátu a dobrej správy vecí verejných, rešpektovania a ochrany ľudských práv a základných slobôd;

29. pripomína multietnickú povahu Mjanmarska a naliehavo vyzýva Tatmadaw, aby plne rešpektoval neodňateľné práva každého etnika, a zdôrazňuje, že Európska únia bude naďalej pozorne monitorovať činnosť vojenského vedenia, pokiaľ ide o menšiny, najmä Rohingov, ktorí už v minulosti čelili obrovskej krutosti; v tejto súvislosti vyjadruje vďaku a rešpekt vláde a ľudu Bangladéša, ktorí prijali a naďalej prijímajú približne jeden milión rohingských utečencov z Mjanmarska; pevne zdôrazňuje, že za týchto utečencov nesie v konečnom dôsledku zodpovednosť Mjanmarsko a musí zabezpečiť ich bezpečnú, humánnu a riadnu repatriáciu a reintegráciu v Mjanmarsku; vyzýva na úplný a neobmedzený prístup humanitárnej pomoci do Mjanmarska;

30. opätovne dôrazne odsudzuje všetky minulé a súčasné prípady porušovania ľudských práv a systematické a rozsiahle útoky vrátane zabíjania, obťažovania, znásilňovania a ničenia majetku, ktoré podľa záznamov UNIFFM a Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva predstavujú genocídu, vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti spáchané ozbrojenými silami proti Rohingom; zdôrazňuje, že Tatmadaw sústavne nedodržiava medzinárodné právo v oblasti ľudských práv a medzinárodné humanitárne právo;

31. víta opätovné zavedenie a rozšírenie sankcií z roku 2018 zo strany Rady EÚ pre zahraničné veci proti vojenským a civilným príslušníkom Tatmadawu, hraničnej stráže a polície zodpovedným za závažné porušovanie ľudských práv rohingského obyvateľstva a očakáva, že tieto osoby budú podliehať neustálemu preskúmavaniu v rámci režimu sankcií;

32. opätovne potvrdzuje svoju podporu rozhodnutiu hlavného prokurátora Medzinárodného trestného súdu začať predbežné vyšetrovanie trestných činov spáchaných proti Rohingom a akejkoľvek vhodnej iniciatíve, ktorá prispeje k vyvodeniu zodpovednosti voči osobám zodpovedným za krutosti vrátane generála Mina Aunga Hlainga a generála Soeho Wena;

33. naliehavo vyzýva Radu, aby zmenila mandát súčasného režimu reštriktívnych opatrení tak, aby zahŕňal porušovanie demokracie, a rozšírila cielené sankcie na celé vedenie mjanmarskej armády vrátane všetkých osôb zapojených do prevratu a ďalších právnych subjektov v priamom vlastníctve osôb zapojených do prevratu;

34. dôrazne víta vedúcu úlohu EÚ pri vytváraní nezávislého vyšetrovacieho mechanizmu OSN pre Mjanmarsko s cieľom zhromažďovať, konsolidovať, chrániť a analyzovať dôkazy o najzávažnejších medzinárodných zločinoch a porušeniach práva spáchaných v Mjanmarsku od roku 2011; naliehavo vyzýva Mjanmarsko, aby spolupracovalo s medzinárodným úsilím s cieľom zabezpečiť vyvodenie zodpovednosti, a to aj tým, že konečne poskytne nezávislému vyšetrovaciemu mechanizmu OSN pre Mjanmarsko plný prístup do krajiny; vyzýva EÚ, členské štáty a medzinárodné spoločenstvo, aby zabezpečili, že nezávislý vyšetrovací mechanizmus OSN pre Mjanmarsko bude mať potrebnú podporu vrátane finančnej podpory na vykonávanie svojho mandátu;

35. vyzýva PK/VP a členské štáty, aby pozorne sledovali situáciu v Mjanmarsku, a vyzýva PK/VP, aby pravidelne podával správy Výboru Európskeho parlamentu pre zahraničné veci s cieľom zabezpečiť primeraný parlamentný dialóg o tejto dôležitej a znepokojujúcej situácii;

36. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie legitímnemu prezidentovi a vláde Mjanmarska, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Komisii, osobitnému zástupcovi EÚ pre ľudské práva, vládam a parlamentom členských štátov EÚ, vládam a parlamentom Spojených štátov, Spojeného kráľovstva, Japonska, Indie, Austrálie, Kanady a členských štátov ASEAN, generálnemu tajomníkovi ASEAN, medzivládnej komisii ASEAN pre ľudské práva, osobitnému spravodajcovi OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku, vysokému komisárovi OSN pre utečencov a Rade OSN pre ľudské práva, Pyidaungsu Hluttaw (Barmskému zhromaždeniu Mjanmarského zväzu), prezidentovi, štátnemu radcovi a armáde Mjanmarska.